

Arkivsaknr:	2015/1638
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Helge D. Akerhaugen

Saksgang

Administrasjonsutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

16.02.2016
16.02.2016
01.03.2016

Kommunereformen, Rådmannens vurdering av 0-alternativet

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Rådmannens utredning av 0-alternativet tas til etterretning.
2. 0-alternativet vurderes opp mot intensjonsgrunnlaget og senere intensjonsavtale med Bodø kommune før Gildeskål kommune gjør sitt endelige retningsvalg i kommunestyremøtet den 23. juni 2016

Vedlegg

- 1 Kommunereformen, Rådmannens vurdering av 0-alternativet

Bakgrunn for saken:

Stortinget har vedtatt at det skal gjennomføres en kommunereform. Rådmannen er gjennom kommunelovens § 23 nr. 2 pålagt å utrede sak om kommunereform i Gildeskål og legge denne frem til politisk behandling.

Denne utredningen er utredning av 0-alternativet, altså om Gildeskål kommune kan stå alene i fremtiden eller bør slå seg sammen med en annen kommune. Skal Gildeskål kommune slå seg sammen med en annen kommune så har kommunestyret vedtatt at det skal være med Bodø kommune.

Vurdering:

Gildeskål kommune skal ta en beslutning om den vil stå alene inn i fremtiden og dette i et 30-40 års perspektiv. Rådmannens vurdering er at ikke alle kriteriene som legges til grunn for å vurdere dette fra ekspertutvalgets side, er like viktige når kommunestyret skal avgjøre spørsmålet. Etter rådmannens syn er det følgende kriterier som må tillegges avgjørende vekt:

1. Kriterium 5 - økonomisk soliditet
2. Kriterium 2 - relevant kompetanse
3. Kriterium 1 - tilstrekkelig kapasitet

De øvrige kriteriene er også viktige, men her har kommunen stor påvirkningskraft selv, da disse kriteriene er nært knyttet til den politiske viljen lokalt til faktisk å gjøre de grep som skal til for å bestå som liten kommune, og utvikle denne rollen i en regional sammenheng.

Økonomisk soliditet:

Gildeskål kommune har innbyggervest og ligger foran SSBs prognoser. Kommunen har finansielle muskler til både å drive aktiv næringsutvikling og foreta store investeringer langt inn i fremtiden. Gildeskål har en økonomi som finansierer et absolutt akseptabelt tjenestenivå med gode kvaliteter. Det er mulig, med politiske grep, å stramme opp driften gjennom strukturelle endringer. Dette er endringer som allerede er utredet, men ikke gjennomført. Prognosene for fremtiden, også hensyntatt nytt inntektssystem, tilsier at Gildeskål har økonomisk soliditet til å stå alene.

Relevant kompetanse:

Gildeskål kommune er rimelig ajour med alt pliktig planverk inkludert kommuneplan. Rollen som samfunnsutvikler er godt i varetatt. Det fremlegges gode beslutningsgrunnlag for politisk behandling. Kommunen klarer også i de fleste tilfeller å tiltrekke seg god og relevant kompetanse. Kommunen kan allikevel ikke forventes å utvikle større fagmiljøer på alle områder. Administrative ressurser er samtidig et politisk spørsmål og ressursen kan raskt bedres dersom politikken ønsker å styrke denne. Kommunen har relevant kompetanse til å møte fremtiden som egen kommune.

Dersom kommunen velger å stå alene er det ikke sannsynlig at kommunen får tilført nye oppgaver av særlig omfang. Det er derfor heller ikke sannsynlig at dette vil påføre kommunen nye utgifter eller utfordringer knyttet til å skaffe relevant kompetanse.

Tilstrekkelig kapasitet:

Rådmannen mener at utfordringene på kapasitet er et resultat av politiske valg de senere år. Kommunen har den nødvendige kapasitet, men den er knapp, og ting tar i noen sammenhenger lenger tid enn ønskelig. Det betyr at situasjonen kan endres ved en annen og ny politisk prioritering. Ved å opprettholde viktige kommunale samarbeid og kjøp av tjenester som i dag, vil kommunen kunne stå alene dersom det er politisk vilje til å prioritere administrative ressurser, for å opprettholde en tilstrekkelig kapasitet til å løse oppgavene på en effektiv og god måte i et lengre perspektiv.

Konklusjon:

Rådmannens konklusjon er at Gildeskål kommune kan fortsette inn i fremtiden som selvstendig kommune. Dersom kommunen velger å være selvstendig betyr det at kommunen i det alt vesentlige fortsetter som nå. Et slikt valg betyr samtidig at kommunen velger bort å være del av en større drivende regional kraft, som en storkommune vil være, og derigjennom avstår fra å bidra i en utvikling vi i dag hverken kjenner betydningen eller omfanget av.

Dette 0-alternativet vurderes opp mot intensjonsgrunnlaget og senere intensjonsavtale med Bodø kommune før Gildeskål kommune gjør sitt endelige retningsvalg i kommunestyremøtet den 23. juni 2016.